Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Ecaterina Silivestru.
Dosarul nr. 2a-3688/24 (2-22067889-02-2a-16092024)

D E C I Z I E

19 martie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Panov Ana
Judecătorii: Corlăteanu Diana și Bagrin Lucia
Grefier: Jumiga Tamara

examinând în şedinţă de judecată publică cererea de apel declarată de avocatul Denis Grecu acționînd în interesele lui Gricolovschi Andrei împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 30 mai 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de C.A. Asterra Grup S.A. împotriva lui Andrei Gricolovschi privind încasarea prejudiciului și cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 16 mai 2022, C.A. „Asterra Grup” S.A. a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gricolovschi Andrei privind încasarea sumei de 8 406 lei cu titlu de prejudiciu, cheltuielilor asistenței juridice în cuantum de 8 000 lei și sumei taxei de stat în mărime de 270 lei.

În susținerea cererii de chemare în judecată, reprezentantul reclamantei C.A. „Asterra Grup” S.A., avocatul Aureliu Scorțescu, a indicat că la 8 iunie 2021, pârâtul Gricolovschi Andrei, aflându-se la volanul automobilului de model „*****” număr de înmatriculare *****, a produs accidentul rutier, în rezultatul căruia a deteriorat automobilul de model „*****”, număr de înmatriculare *****, la volanul căruia se afla Sidorenco Eugeniu. Vinovat de producerea accidentului rutier conform deciziei organului constatator a fost recunoscut pârâtul Gricolovschi Andrei.

Relevă că după producerea accidentului, pârâtul Gricolovschi Andrei a părăsit locul accidentului, ce se confirmă prin procesul-verbal de constatare a contravenției și decizia agentului constatator.

Comunică că automobilul de model „*****”, număr de înmatriculare ***** deținea polița de asigurare facultativă a bunurilor CASCO emisă de C.A. „Transelit” S.A., valabilă la data producerii accidentului.

Notează că după producerea accidentului rutier, persoana păgubită s-a adresat către C.A. „Transelit” S.A. pentru achitarea despăgubirii în baza contractului de asigurare facultativă CASCO. C.A. „Transelit” S.A. a deschis dosarul de daune. Pârâtul Andrei Gricolovschi a fost invitat pentru examinarea automobilului de model *****, număr de înmatriculare *****.

Relatează că conform dosarului de daune, întocmit de C.A. „Transelit” S.A., a fost constatată și achitată către unitatea specializată de reparație S.R.L. „Karmateh Digital” suma de 8 406,00 lei, ce se confirmă prin ordinul de plată din 19 noiembrie 2021.

Indică că, la 26 decembrie 2021 C.A. „Transelit” S.A. a înaintat o cerere prealabilă către C.A. „Asterra Grup” S.A. privind plata despăgubirii de asigurare. Conform Acordului de stingere reciproce a datoriilor C.A. „Asterra Grup” S.A. a achitat către C.A. „Transelit” S.A. suma de 8 406 lei.

Remarcă că conform contractului de asigurare RCAI și informației privind contractul de asigurare RCAI, pârâtul Gricolovschi Andrei nu era inclus în contractul de asigurare, contractul fiind încheiat pentru număr limitat de persoane. Potrivit poliței de asigurare nr. RCAI-005903157 din 18 iunie 2020 pentru automobilul de model „*****” număr de înmatriculare ***** a fost asigurat riscul pentru persoana fizică Stoianoglo Veaceslav.

C.A. „Asterra Grup” S.A. a solicitat încasarea sumei de 8 406 lei cu titlu de prejudiciu, cheltuielilor asistenței juridice în cuantum de 8 000 lei și sumei taxei de stat în mărime de 270 lei.

La 15 martie 2024, reprezentantul reclamantei C.A. „Asterra Grup” S.A., avocatul Aureliu Scorțescu, a depus cerere de majorare a cuantumului acțiunii, solicitând în temeiul articolelor 861 alin. (2) și 942 alin. (1) alin. (2) din Codul civil, încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 2 353,10 lei.

Poziția instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 30 mai 2024, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de C.A. Asterra Grup S.A. și s-a încasat de la Andrei Gricolovschi în beneficiul C.A. Asterra Grup S.A., suma datoriei în mărime de 8 406 lei, suma dobânzii de întârziere de 2 353,10 lei, suma asistenței juridice în valoare de 8 000 lei și suma taxei de stat în cuantum de 322,77 lei. În rest cerințele C.A. Asterra Grup S.A., s-au respins.

Solicitarea apelantei:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 6 iunie 2024, avocatul Denis Grecu în interesele lui Gricolovschi Andrei a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 30 mai 2024, solicitând

admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Argumentele părţilor:

În motivarea cererii de apel, avocatul Grecu Denis în interesele lui Gricolovschi Andrei a invocat că contrar sarcinelor sale procesuale, instanța de fond greșit a determinat circumstanțele care au importanță pentru justa examinare a cauzei și a apreciat eronat probele din dosar, pronunțând o hotărâre neîntemeiată, urmare interpretării eronate a legii materiale care guvernează obiectul judecat.

Relevă că în ciuda constatărilor instanței de fond, nici proprietarul autovehiculului, nici Gricolovschi Andrei nu au fost informați despre data evaluării daunei și întinderea acesteia, iar argumentul reclamantei precum ca legea nu ar fi prevăzut, în principiu, o astfel de obligație pentru asigurător este o greșeală absolută, or indiferent de formă, persoana nu poate fi atrasă la răspundere juridică, inclusiv patrimonială fără a fi informată despre natura și întinderea despăgubirii pretinse, fiind lipsită de posibilitatea contestării acestora.

Consideră că instanța greșit a concluzionat că asigurătorul are dreptul de a înainta pretenții în regres față de un terț vinovat în accidentul rutier, interpretând eronat prevederile art. 29 lit. d) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, nr. 414 din 22 decembrie 2006, or, contractul produce efecte numai între părți dacă legea nu prevede altfel. Orice clauză contrară este lovită de nulitate absolută (art. 1086 alin. (1) Cod civil).

Afirmă că dreptul la regres este o formă de răspundere civilă, aceasta nu se prezumă și nu apare la dorință, aceasta rezultă din lege și depinde de natura obligației, având în vedere că potrivit art. 6 alin. (3) Cod civil, nu se admite aplicarea prin analogie a normelor care limitează drepturile civile sau care stabilesc răspundere civilă.

Opinează că prevederile legale, la care face trimitere instanța de fond, nu reprezintă drept o excepție de la regulă generală prevăzută de art. 1086 alin. (1) Cod civil, întrucât conform art. 29 lit. d) Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006, dreptul la regres este realizat față persoana răspunzătoare de producerea pagubelor și nu față de persoana vinovată în accident, iar într-un raport contractual persoana răspunzătoare nu este oricine, dar este persoana obligată conform contractului de asigurare a răspunderii civile (asiguratul). Or, asigurătorul poate adresa pretenții în regres anume asiguratului care nu și-a onorat obligațiile contractuale, în special obligația de a nu admite la volan o persoană neinclusă în polița de asigurare.

La fel, relatează că contractul RCA nr. 005903157 din 18 iunie 2020, deși se răsfrânge asupra unui număr limitat de persoane, asigurând răspunderea civilă doar a lui Stoianoglo Veaceslav, în punctul 9.1.2 garantează asigurătorului dreptul

la regres față de asigurat și alți utilizatori de autovehicul doar pentru nerespectarea punctului 9.1.1 lit. c) din contract, adică pentru neinformarea în termen de 48 ore despre cazul asigurat și întreprinderea de sine stătător a măsurilor de reparare a pagubelor, în limita cheltuielilor suplimentare pentru neîndeplinirea obligațiilor nominalizate, alte cazuri de regres contractul nu prevede.

Pe de altă parte, conform art. 8 alin. (2) Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006, nu se consideră asigurat riscul utilizatorului de autovehicul care nu este inclus în contractul de asigurare încheiat în condițiile alin. (2) lit. a) din Lege.

Consideră că C.A. „Asterra Grup" S.A. nu era în drept să accepte stingerea datoriei față de C.A. Asterra Grup S.A., pentru despăgubirea de asigurare achitată în legătură cu cazul asigurat din 8 iunie 2021, or conform § VII din contract RCA nr. 005903157 din 18 iunie 2020, asigurătorul de răspundere civilă auto nu acordă despăgubiri pentru pagubele produse în situațiile în care răspunderea asigurătorului nu începuse ori încetase.

Mai menționează că potrivit materialelor cauzei, Gricolovschi Andrei nu a fost citat pentru stabilirea daunelor, iar asiguratul nu a participat la încheierea acordului de
achitare despăgubirii, astfel încât reclamanta nu trebuia să accepte compensarea despăgubirii achitate de ÎM CIA „Transelit" SA către persoana păgubită, în caz contrar aceasta nu poate pretinde la regres pentru sumele compensate, de altfel va fi afectat dreptul acestuia de apărare împotriva pretențiilor declarative și neîntemeiate.

Consideră că urmează a fi apreciat critic avizul poștal, prezentat de avocatul reclamantei în scopul confirmării faptului citării lui Gricolovschi Andrei pentru estimarea pagubelor, or din acesta rezultă că corespondență (fără a fi indicate natura acesteia) a fost recepționată de pârât la 28 iunie 2021, iar conform somației din 14 iunie 2021, anexată la cerere de chemare în judecată, prezența lui Gricolovschi Andrei s-a cerut pentru 18 iunie 2021, ora 10:00, astfel încât el nicidecum nu ar putea să participe la această acțiune planificată de asigurător, motiv pentru care alegația avocatului precum că pârâtul a ignorat invitația este una contrară situației faptice.

Suplimentar, remarcă că la cererea de chemare în judecată s-a anexat ordinul de plată pentru achitarea serviciilor juridice a avocatului, în care se pretinde că a fost achitată suma de 8 000 lei, însă nu este aplicată ștampila băncii sau nu este specificat alt document care ar consimte acceptul băncii a transferului nominalizat. Prin urmare, consideră că suma respectivă nu doar este una exagerată, dar și este una declarativă.

La 12 martie 2025, C.A. „Asterra Grup" S.A., prin intermediul avocatului Aureliu Scorțescu a depus referință pe marginea cererii de apel declarată de avocatul Denis Grecu în interesele lui Gricolovschi Andrei. A solicitat respingerea

cererii de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 30 mai 2024.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost pronunțat la 30 mai 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 6 iunie 2024 (f. d. 91-92), Colegiul judiciar constată că aceasta a fost declarată în termen.

Poziția părților în apel:

În ședința de judecată a instanței de apel, avocatul Denis Grecu în interesele apelantului Gricolovschi Andrei a susținut apelul în sensul declarat. A solicitat admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Intimata C.A. Asterra Grup S.A., în ședința de judecată a instanței de apel nu s-a prezentat, procedura de citare a fost respectată. Astfel, instanța de apel consideră posibilă examinarea cauzei în apel, în lipsa intimatei. Or, potrivit art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanţei de apel:

Audiind explicațiile reprezentantului apelantului, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru consideră cererea de apel ca fiind neîntemeiată şi urmează a fi respinsă, cu menţinerea hotărârii contestate a primei instanţe, din motivele ce succed.

În acord cu prevederile art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

În temeiul art. 373 alin. (1), (2), (3) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care

motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Colegiul judiciar, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe în raport cu prevederile art. 238-241 din Codul de procedură civilă constată că, dispoziţiile procedurale invocate au fost respectate în tot, astfel instanţa de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părţi, a constatat şi elucidat pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, concluziile instanţei de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).

Instanța de apel reține că, la 16 mai 2022, C.A. „Asterra Grup” S.A. a depus cerere de chemare în judecată (cu concretizările ulterioare) împotriva lui Andrei Gricolovschi privind încasarea sumei de 8 406 lei cu titlu de prejudiciu, dobânzii de întârziere în mărime de 2 353,10 lei, cheltuielilor asistenței juridice în cuantum de 8 000 lei și sumei taxei de stat în mărime de 270 lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat asupra temeiniciei acțiunii depuse de C.A. „Asterra Grup” S.A. și s-a încasat de la Andrei Gricolovschi în beneficiul C.A. „Asterra Grup” S.A., suma datoriei în mărime de 8 406 lei, suma dobânzii de întârziere de 2 353,10 lei, suma asistenței juridice în valoare de 8 000 lei și suma taxei de stat în cuantum de 322,77 lei.

Conform art. 5 din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

În acord cu art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În sensul art. 130 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinței unor probe faţă de altele.

În corespundere cu prevederile art. 9 din Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislaţiei civile.

Drepturile şi obligaţiile civile apar:

a) din contracte şi din alte acte juridice;

b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile;

c) din hotărâre judecătorească în care sânt stabilite drepturi şi obligaţii;

d) în urma creării şi dobândirii de patrimoniu în temeiuri neinterzise de lege;

e) în urma elaborării de lucrări științifice, creării de opera literare, de artă, în urma invențiilor și altor rezultate ale activității intelectuale;

f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;

g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză;

h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

În conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) și alin. (1^1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 (în vigoare la data desfășurării raportului juridic litigios, abrogată la 1 aprilie 2023), persoanele fizice şi persoanele juridice care au în proprietate sau utilizare autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sânt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării. Obligaţia de asigurare nu se răsfrânge asupra proprietarului sau utilizatorului de autovehicul al

cărui risc a fost asigurat în condiţiile prezentei legi de către o altă persoană, cu excepţia cazului în care autovehiculul a fost transmis în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice/întreprinzător individual.

În virtutea dispozițiilor art. 8 alin. (1), alin. (2), (2^1), (2^2), (2^3) din aceeași lege, asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto se realizează nemijlocit prin încheierea unui contract de asigurare între proprietarul sau utilizatorul vehiculului şi asigurătorul licenţiat pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, care se întocmeşte pe suport de hârtie sau sub formă de document electronic ori prin utilizarea mijloacelor electronice, în conformitate cu actele normative ale autorităţii de supraveghere. În cazul în care contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto este încheiat prin utilizarea oricărui mijloc electronic, iar persoana nu l-a încheiat prin semnătura electronică, se prezumă că prin plata primei de asigurare asiguratul şi-a exprimat consimţământul privind încheierea contractului. Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto dintre persoana fizică, cu excepţia întreprinzătorului individual, şi asigurător se încheie în mod obligatoriu: a) cu indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr limitat de utilizatori); sau b) fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori). Nu se consideră asigurat riscul utilizatorului de autovehicul care nu este inclus în contractul de asigurare încheiat în condiţiile alin. (2) lit. a). Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto între persoana juridică sau întreprinzătorul individual şi asigurător se încheie fără indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori). În cazul în care asiguratul persoană fizică, cu excepţia întreprinzătorului individual, a transmis autovehiculul pentru care s-a încheiat contractul în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice sau a unui întreprinzător individual în temeiul contractului de locaţiune sau al altui titlu prevăzut de legislaţie, riscul celor admişi de persoana juridică sau întreprinzătorul individual să utilizeze autovehiculul nu se consideră asigurat prin contractul încheiat în condiţiile alin. (2).

În acord cu prevederile art. 1856 alin. (1) din Codul civil, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare, precum şi eventualele cheltuieli de diminuare a prejudiciului, se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului faţă de terţul căruia îi revine obligaţia să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

În corespundere cu art. 2013 alin. (2) din Codul civil, obligaţia de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care şi-a asumat paza izvorului de pericol sporit.

Articolul 2024 alin. (1) din Codul civil stipulează că persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acţiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Iar, conform art. 29 lit. d) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 (în vigoare la data desfășurării raportului juridic litigios, abrogată la 1 aprilie 2023), asigurătorul are dreptul să înainteze acţiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci cînd: persoana răspunzătoare de producerea accidentului nu este inclusă în contractul de asigurare încheiat între proprietarul sau utilizatorul autovehiculului şi asigurătorul de răspundere civilă auto, cu excepţia situaţiei prevăzute la art. 8 alin. (2) lit. b).

Raportând circumstanțele speței deduse judecării la prevederile legale enunțate, Colegiul judiciar ajunge la concluzia că instanța ierarhic inferioară corect a constatat că C.A. „Asterra Grup" S.A. este îndreptățită să solicite în ordine de regres, de la Gricolovschi Andrei, suma de 8 406 lei, cu titlu de despăgubire de asigurare.

În acest sens, Colegiul judiciar reține că la 8 iunie 2021, Gricolovschi Andrei, aflându-se la volanul automobilului de model „*****", număr de înmatriculare *****, a produs accidentul rutier, în rezultatul căruia a deteriorat automobilul de model „*****", număr de înmatriculare *****, la volanul căruia se afla Eugeniu Sidorenco. Vinovat de producerea accidentului rutier conform deciziei organului constatator a fost recunoscut pârâtul Gricolovschi Andrei.

Tot, din actele cauzei rezultă că automobilul de model *****, cu număr de înmatriculare *****, deținea polița nr. AC0993CH/2020 de asigurare facultativă a bunurilor CASCO, emisă de C.A. „Transelit" S.A., valabilă la data producerii accidentului (f. d. 12).

Iar, conform poliței de asigurare nr. RCAI-005903157 din 18 iunie 2020, se dovedește faptul că automobilul de model *****, cu număr de înmatriculare ***** a fost asigurat riscul pentru persoana fizică Stoianoglo Veaceslav (f. d. 20).

Totodată, se reține că conform contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule din 18 iunie 2020, pârâtul/apelant Gricolovschi Andrei nu era inclus în contractul de asigurare, contractul fiind încheiat pentru *număr limitat de persoane* (f. d. 22-23).

Astfel, în măsura în care C.A. „Asterra Grup" S.A. a achitat către C.A. „Transelit" S.A., suma de 8 406 lei, cu titlu de plată a despăgubirii de asigurare, în virtutea prevederilor art. 29 lit. d) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, asigurătorul a fost în drept să înainteze acţiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci când: persoana

răspunzătoare de producerea accidentului nu este inclusă în contractul de asigurare încheiat între proprietarul sau utilizatorul autovehiculului şi asigurătorul de răspundere civilă auto.

Aderent, instanța de apel menționează că conform art. 2013 alin. (1) Cod civil, persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalațiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanțelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcții etc.) au obligația să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unui eveniment prevăzut la art. 2012 (cu excepția cazurilor în care prejudiciul a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenția persoanei vătămate.

Totodată, potrivit alin. (3) al aceluiași articol, posesorul izvorului de pericol sporit nu răspunde pentru prejudiciul cauzat dacă demonstrează că izvorul de pericol sporit a ieșit din posesiunea lui ca urmare a acțiunilor ilicite ale unor terți.

În acest caz, răspunderea revine persoanei care a dobândit în mod ilicit izvorul de pericol sporit. În măsura în care posesorul izvorului de pericol sporit este vinovat de faptul că izvorul a ieșit din posesiunea lui, el va răspunde pentru prejudiciu în mod solidar cu persoana care l-a dobândit în posesiune în mod ilicit.

Astfel, Colegiul judiciar respinge ca neîntemeiate alegațiile reprezentantului apelantului precum că asigurătorul poate adresa pretenții în regres anume asiguratului care nu și-a onorat obligațiile contractuale, în special obligația de a nu admite la volan o persoană neinclusă în polița de asigurare. Or, vinovat de producerea accidentului rutier la 8 iunie 2021, conform procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI05288227 (f. d. 14) a fost recunoscut pârâtul Gricolovschi Andrei și nu poate fi imputată asiguratului.

Subsecvent admiterii pretențiilor privind încasarea prejudiciului material, în conformitate cu prevederile art. 942 alin. (1) și (2), 944 din Codul civil, Colegiul civil consideră întemeiată soluția primei instanțe în partea încasării dobânzii de întârziere, or, în virtutea celor menționate, pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere întemeiat și-a găsit suportul de fapt și de drept, în baza art. 942 alin. (2) Codul civil, conform calculului expus detaliat, anexat la materialele cauzei (f. d. 65).

La caz, instanța de fond just a reținut că C.A. ,,Asterra Grup” S.A. la 29 martie 2022 a înaintat pretenția în adresa lui Andrei Gricolovschi, prin care a solicitat achitarea sumei de 8 406 lei, în termen de 7 zile de la recepționarea cererii, care nu a fost reclamată de pârât (f. d. 8-10).

Respectiv, pârâtul/apelant a fost pus în întârziere, fapt ce denotă temeinicia cerinței privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 2 353,10 lei. Or, dobânda prevăzută la art. 942 se aplică doar obligațiilor pecuniare și reprezintă o

modalitate de despăgubire pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare, considerându-se că are loc folosirea mijloacelor financiare străine.

La fel, Colegiul civil atestă temeinicia concluziei instanței de fond și în partea pretenției privind compensarea cheltuielilor judiciare

Conform art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În acord cu dispozițiile art. 96 alin. (1), alin. (1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În conformitate cu art. 63 alin. (4) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice la apărarea drepturilor și intereselor lui legitime în cauzele penale, civile și administrative urmează a fi compensate integral și proporțional cerințelor admise (respinse) de partea adversă.

În acest sens, Colegiul civil subliniază că sumele cheltuite de părți cu ocazia îndeplinirii actelor de procedură corespunzătoare poziției lor procesuale, pe parcursul desfășurării cauzelor civile, reprezintă cheltuieli de judecată, iar conform art. 90 lit. i) din Codul de procedură civilă, cheltuielile de asistență juridică fac parte din cheltuielile de judecare a cauzei.

Cheltuielile de judecare a cauzei pornesc de la principiul independenței procesuale a fiecărei părți în procesul civil și au caracter de sancțiune procedurală, iar ca fundament răspunderea civilă delictuală și culpa procesuală a părții care a pierdut procesul. Prin obligarea la plata acestora trebuie să se realizeze acoperirea integrală a prejudiciului cauzat părții care a câștigat procesul.

Aici necesită a fi evidenţiat că pentru a determina cuantumul compensației acordate și pentru a face o apreciere corectă, se va ține cont de: a) complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; b) aportul avocatului la soluționarea cauzei; c) timpul şi munca depusă de avocat; d) aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); e) faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; f) rezultatul obținut; g) restricțiile de timp impuse de client şi de

circumstanțele cauzei; h) natura şi durata relației dintre avocat şi client; i) experiența, reputația şi abilitatea avocatului; j) justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; k) suma despăgubirilor pretinse în cauză; l) alți factori, la discreția instanței.

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Prin urmare, instanța de apel relevă că la determinarea temeiniciei cuantumului asistenţei juridice, de care a beneficiat reclamanta/intimată, reieșind din complexitatea cauzei, timpul şi volumul serviciilor prestate de avocat, consideră că suma încasată în mărime de 8 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, este reală, necesară şi rezonabilă.

Astfel, Colegiul judiciar respinge ca neîntemeiate obiecțiile apelantului referitor la faptul că ordinul de plată pentru achitarea serviciile juridice a avocatului, în care se pretinde că a fost achitată suma de 8 000 lei, nu este aplicată ștampila băncii sau nu este specificat alt document care ar consimte acceptul băncii a transferului nominalizat. Or, ordinul de plată nr. 8600 din 28 aprilie 2022 este semnat electronic (f. d. 30).

La fel, instanța de fond corect a dispus și compensarea cheltuielilor legate de plata taxei de stat în mărime de 322,77 lei, or acestea au fost suportate de partea care a avut câștig de cauză -C.A. Asterra Grup S.A, fapt confirmat prin ordinele de plată din 29 aprilie 2022 și din 28 februarie 2023 (f. d. 7, 67).

În concluzie, Colegiul judiciar constată că prima instanţă a dat o apreciere obiectivă şi justă probelor administrate, a constatat şi elucidat pe deplin toate circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzei şi corect a aplicat normele de drept material şi procedural, adoptând o hotărâre legitimă în corespundere cu cerinţele legii, astfel temei pentru admiterea apelului nu sunt.

În acest sens, Colegiul civil relevă că argumentele invocate de apelant, în susținerea poziției lor, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra şi se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate şi elucidate pe deplin de instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate şi apreciate cu respectarea normelor de drept procedural şi susținute de normele de drept material.

Distinct de cele expuse şi având în vedere faptul că circumstanțele cauzei au fost constatate de către prima instanță şi nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge cererea de apel și de a menține hotărârea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru-

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de avocatul Denis Grecu acționînd în interesele lui Gricolovschi Andrei.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 30 mai 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de C.A. Asterra Grup S.A. împotriva lui Andrei Gricolovschi privind încasarea prejudiciului și cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Panov Ana

Judecătorii: Corlăteanu Diana

Bagrin Lucia